26865 - İkinci Ramazan Gelinceye Kadar Ramazan Oruç Kazasını Geciktirmek

Soru

Adet dönemi nedeniyle birkaç yıldır Ramazan aylarında adet süresi kadar orucumu bozarım. Bu güne kadar geçmiş senelerin kazasını yapmadım. Şu an ne yapmam gerekir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Fıkıh alimleri, Ramazan ayında orucunu bozan kişini bir diğer Ramazan gelmeden önce iftar ettiği günleri kaza etmesinin vacip olduğu hususunda ittifak etmişlerdir.

Bu konuda şu hadisi delil getirirler:

Aişe r.a'dan rivayet edildiğine göre şöyle dedi:

"Üzerimde Ramazan orucu kazası olurdu ancak Şaban ayında kaza edebilirdim. Zira bunu Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'in yanımdaki değeri olması nedeniyle böyle yapardım" (Buhari 1950, Muslim 1146)

El Hafız şöyle dedi:

Bu hadisten anlaşıldığı gibi diğer Ramazan gelinceye kadar kazayı ertelemek caiz değildir. Şayet ikinci Ramazan gelinceye kadar geciktirirse iki durum söz konusudur:

Birincisi:

Geciktirmenin bir mazeret nedeniyle olması durumudur. Örnek: Kişi hasta olup hastalığı diğer Ramazan ayı gelinceye kadar devam eder. Bu durumda geciktirmenin bir günahı yoktur. Çünkü kişi

mazurdur. Bu durumda sadece kaza vacip olur. Oruç yediği gün sayısı kadar kaza eder.

İkincisi:

Mazeretsiz olarak kazanın geciktirmesi. Yani imkanı olduğu halde ikinci Ramazan gelinceye kadar oruç kazasını yerine getirmedi. Bunu yapan kişi günahkar olur. imamlar bu kişiye kazanın vacip olduğu hususunda ittifak etmişler ancak kazayla birlikte her bir gün için bir yoksula yemek yedirmek vacip olup olmaması hususunda ihtilaf etmişlerdir.

İmam Malik, Şafii ve Ahmed kazayla birlikte yemek yedirmenin vacip olduğunu savunurlar. Bu görüşü Ebu Hureyre ve İbn Abbas gibi bazı sahabelerden rivayet edilen hadislerle desteklemişlerdir.

İmam Ebu Hanife ise kazayla birlikte yemek yedirmenin vacip olmadığını savunur.

Delil olarak şöyle der: Yüce Allah Ramazan'da iftar eden için sadece kazayı emretmiş ve yemek yedirmeyi zikretmemiştir. "Kim de hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun." (Bakara 185), (el Mecmu 6/366, el Muğni 4/400)

İmam Buhari Rahimehullah ikinci görüşü tercih etmiştir.

İbrahim el Nehai şöyle dedi: Diğer Ramazan gelinceye kadar kaza etmeyi ihmal ederse her iki Ramazan orucunu tutar ve yemek yedirmesi gerekmez. Ancak Mursel bir rivayetle Ebu Hureyre ve İbn Abbas'tan rivayet edildiğine göre oruçla birlikte yemek yedirir. Sonra Buhari şöyle dedi: Yüce Allah yemek yedirmeyi zikretmemiştir. Ancak "sayısınca başka günlerde tutsun" demiştir.

Şeyh bin Useymin Rahimehullah yemek yedirmenin vacip olmadığını savunarak şöyle dedi:

Sahabe sözleri şayet Kur'an'ın açık anlamına muhalif olursa delil olarak getirilmez. Şüphesiz bu durumda yemek yedirmenin vacipliği, Kur'anın açık ifadesine muhaliftir. Açık olduğu gibi yüce Allah sadece sayısınca günlerin oruç tutulmasını emretmiş bundan fazlasını vacip kılmamıştır. Bunun üzerine biz Allah'ın kullarına sadece Allah'ın emrettiğini emrederiz. Ancak aksi bir delil ile zimmet beri olur. İbn Abbas ve Ebu Hureyre'den rivayet edilen ise vacip değil mustehap olarak

kabul edilir. Bu meselede doğru olan görüş oruç kazasından fazla bir şey olmamasıdır. Ancak geciktirmeyle günah işlemiş olur. (el Şerhulmumti 6/451)

Bunun üzerine vacip olan sadece kazadır. Şayet bir kimse tedbir olarak her bir gün için ayrıca bir yoksulu yedirirse güzel olur.

Mazeretsiz olarak orucunu geciktiren kadının Allah'a tövbe etmesi ve tekrar orucu ihmal etmeden zamanında kaza etmesi için azim göstermesi gerekir. Allah bizi sevdiği ve razı olduğu hususlara muvaffak kılsın.

En iyisini Allah bilir.